

Villkor för Skånetrafikens Serviceresor – färdtjänst, riksfärdtjänst och sjukresor

2024-

1.	Definitioner.....	1
2.	Skånetrafikens gemensamma villkor.....	2
2.1.	Allmänna föreskrifter för resan	2
3.	Vad är serviceresor.....	2
3.1.	Att resa serviceresa	2
3.1.1.	Restid och samordning	2
3.2.	Vad är färdtjänst.....	2
3.2.1.	Vem har rätt till färdtjänst.....	3
3.2.2.	Att resa med färdtjänst	3
3.2.3.	Färdtjänstresa i annan kommun	3
3.2.4.	Periodbiljett färdtjänst	3
3.2.5.	Fria resor med servicerebiljett.....	4
3.3.	Vad är riksfärdtjänst?	4
3.3.1.	Vem har rätt till riksfärdtjänst?	4
3.3.2.	Ansökan, utredning och beslut om riksfärdtjänst	4
3.3.3.	Att resa riksfärdtjänst med personbil eller specialfordon.....	5
3.3.4.	Färdtjänst i riksfärdtjänst	5
3.3.5.	När riksfärdtjänst inte beviljas	5
3.3.6.	Överklagande av beslut gällande färdtjänst och riksfärdtjänst.....	5
3.4.	Vad är en sjukresa?	5
3.4.1.	Vem har rätt till sjukresa	6
3.4.2.	Intyg för sjukresa	7
3.4.3.	Sjukresa för invånare i övriga regioner vid vård i Skåne	7
3.4.4.	Sjukresa utanför Skåne	7
3.4.5.	Akut sjukresa vid organtransplantation	7
3.4.6.	Sjukresa till hemmet vid sjukdom utanför Skåne men i Sverige	8
3.4.7.	Sjukresa i Skåne för resenärer boende i andra regioner	8
3.4.8.	Sjukresa vid gästdialys	8
3.4.9.	Sjukresa för nordiska medborgare	8
3.4.10.	Sjukresa för EU/EES-medborgare	9
3.4.11.	Sjukresa för asylsökande och papperslösa	9
3.4.12.	Sjukresa för övriga länders medborgare	9
3.5.	Att boka en serviceresor	10
3.5.1.	Att boka, omboka och avboka riksfärdtjänst	10
3.6.	Egenavgift och betalning av serviceresor	10
3.6.1.	Egenavgift för färdtjänst och sjukresa.....	10

3.6.2.	Nedsättning av egenavgift vid försening av färdtjänst eller sjukresa	10
3.6.3.	Egenavgift och ersättning för riksfärdtjänst.....	11
3.7.	Högekostnadsskydd och ersättning för utlägg för genomförda sjukresor.....	11
3.7.1.	Högekostnadsskydd för sjukresor	12
3.7.2.	Ersättning vid sjukresa med allmän kollektivtrafik.....	12
3.7.3.	Ersättning vid sjukresa med privat bil	12
3.7.4.	Ersättning vid akut sjukresa med taxi.....	12
3.7.5.	Ersättning vid sjukresa i annan region.....	12
3.7.6.	Övernattning utanför respektive inom Skånes gränser i samband med sjukresa	12
3.7.7.	Sjukresa vid vård i annat land.....	12
3.7.8.	Ersättning vid sjukresa med allmän kollektivtrafik till vård utanför Skåne	13
3.7.9.	Sjukresa vid vård utanför Region Skåne för personer folkbokförda i Skåne	13
3.7.10.	Ersättning för besöksresa till barn på sjukhus.....	13
3.7.11.	Återbetalningsskyldig vid sjukreseersättning.....	13
3.8.	Hjälpmiddel, villkor och tjänster för serviceresor	13
3.8.1.	Generell hjälp	13
3.8.2.	Särskild hjälp.....	13
3.8.3.	Resa i rullstol	14
3.8.4.	Förflyttning i trappa med hjälp av trappklättrare eller bärstol.....	14
3.8.5.	Hand i hand	14
3.8.6.	Resa liggande på bår.....	15
3.8.7.	Medresenär	15
3.8.8.	Ledsagare.....	15
3.8.9.	Ledsagare vid riksfärdtjänstresa med allmän kollektivtrafik.....	16
3.8.10.	Undantag från samåkning	16
3.8.11.	Djur	16
3.8.12.	Bagage	16
3.8.13.	Barnsäkerhetsutrustning	16
4.	Återkallelse.....	17
4.1.1.	Återkallelse av färdtjänstillstånd.....	17
4.1.2.	Återkallelse av riksfärdtjänstillstånd	17
5.	Ansvarsfrågor	18
5.1.	Allmänna ordningsföreskrifter	18
5.2.	Person- och sakskada	18
5.3.	Reklamation.....	18
5.4.	Personuppgifter.....	18

Följande föreskrifter för Serviceresor omfattar lagen om färdtjänst¹ lagen om riksfärdtjänst² och lagen om resekostnadsersättning vid sjukresor³ samt rådande rättspraxis. Föreskrifterna gäller för färdtjänst och sjukresor som beställts genom Skånetrafiken och genomförs med Skånetrafikens serviceresefordon samt resor som beställts och genomförs via upphandlad leverantör för riksfärdtjänst eller sjukresa.

Region Skåne har det ekonomiska och administrativa ansvaret för färdtjänst och riksfärdtjänst i de kommuner som överlåtit huvudmannskapet till Region Skåne, samt för sjukresor i hela Skåne. Skånetrafiken är den förvaltning inom Region Skåne som ansvarar för handläggning av sjukresor samt handläggning och tillståndsgivning av färdtjänst och riksfärdtjänst. Färdtjänst och riksfärdtjänst kan beviljas personer som är folkbokförda i en kommun som överlåtit huvudmannskapet för färdtjänst till Region Skåne.

Extra förmåner och service som är utöver det som lagen anger som minimikrav och som ges utifrån detta regelverk kan komma att ändras.

När en resenär skriver under ansökan om färdtjänst eller ersättning för sjukresa samtycker denne till att Skånetrafiken samlar in uppgifter om resor med serviceresor och allmän kollektivtrafik.

1. Definitioner

Med "Skånetrafiken" avses Skånetrafiken, Region Skåne, och den firma, företag eller person till vilken Skånetrafiken givit uppdrag att utföra trafik tjänster för Serviceresor.

Med "serviceresor" menas färdtjänst- och sjukresa som utförs med serviceresefordon.

Med "allmän kollektivtrafik" menas övrig offentligt finansierad lokal och regional kollektivtrafik bortsett från serviceresor.

Med "resenär" avses en person som är berättigad till sjukresa eller färdtjänst och som reser, eller har för avsikt att resa, med serviceresor samt person som reser eller har för avsikt att resa riksfärdtjänst.

Med "serviceresefordon" avses de fordon som är särskilt upphandlade av Skånetrafiken för att utföra serviceresor.

Med "Region Skånes sjukvård" menas av Region Skåne offentligt finansierad vård och tandvård, vilket inkluderar vård utförd av privata vårdleverantörer som har avtal med Region Skåne.

Med "hämtningstid" menas att resenären ska vara beredd att resa från 5 minuter innan avtalad tid fram till 15 minuter efter avtalad tid.

Med "restid" avses den tid en serviceresor längst ska ta.

Med "avtalad tid" menas den tid som resenären erhåller och accepterar vid bokningstillfället.

---

¹ Lag (1997:736) om färdtjänst https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/lag-1997736-om-fardtjanst_sfs-1997-736

² Lag om riksfärdtjänst https://www.riksdagen.se/sv/dokument-och-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/lag-1997735-om-riksfardtjanst_sfs-1997-735/

³ Lag (1991:419) om resekostnadsersättning vid sjukresor https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/lag-1991419-om-resekostnadsersattning-vid_sfs-1991-419

”Komplexa serviceresor” innebär resor där kunden bor svårtillgängligt eller då kundens vikt kräver extra hjälpmedel vid förflyttning.

Med ”Resa i annan kommun” menas en färdtjänstresa i en kommun som ligger utanför Skånetrafikens resområde.

2. Skånetrafikens gemensamma villkor

2.1. Allmänna föreskrifter för resan

Allmänna resevillkor som regleras i dokumentet ”Villkor för resa med biljett köpt av Skånetrafiken⁴” gäller om inget annat regleras i detta dokument.

3. Vad är serviceresor

Serviceresor är en del av kollektivtrafiken och huvudregeln är att resor ska göras med samplanerat resande. Samplanering innebär att man inte alltid åker den närmaste vägen till resmålet, då resans längd kan påverkas av antalet passagerare på resan. Byte mellan serviceresefordon kan förekomma under en serviceresor, byte kan också förekomma mellan serviceresefordon och fordon i allmän kollektivtrafik. Det är alltid resenärens ansvar att planera tidpunkt för resa till och från resmålet, oavsett resans ändamål.

Det färd sätt som är trafiksäkert, ger minst miljöpåverkan och är kostnadseffektivt ska väljas i första hand. I händelse av målkonflikt mellan dessa tre ska trafiksäkerhet och miljö prioriteras.

3.1. Att resa serviceresor

En serviceresor görs mellan två bestämda adresser och kan inte bokas med uppehåll. Det är inte tillåtet att stiga på eller av på en annan adress än den som är beställd. Typ av fordon planeras utifrån resenärens behov enligt sjukreseintyg eller färdtjänsttillstånd.

Både inom särskild och allmän kollektivtrafik ska resenären kunna styrka sin identitet med för var tid godkänd id-handling eller genom att ledsagare, medresenär eller personal från Region Skånes vård eller kommun i Skåne intygar dennes identitet. Undantag görs för barn under 18 år.

3.1.1. Restid och samordning

Serviceresor är kollektivtrafik vilket innebär att resor samplaneras, och att restiden oftast är längre än en direktresa.

3.2. Vad är färdtjänst

Färdtjänst är särskilt anordnad transport regleras genom lag om färdtjänst⁵. Färdtjänst är till för den som på grund av funktionshinder, som inte endast är tillfälligt, har väsentliga svårigheter att förflytta sig på egen hand eller att resa med allmän kollektivtrafik. För att resa färdtjänst krävs tillstånd som ger rätt att resa med serviceresefordon. Förutsättningen för samtliga färdtjänstresor är att tillståndshavaren medföljer på resan.

---

⁴ [Villkor för resa i kollektivtrafiken-Skånetrafiken \(skanetrafiken.se\)](https://www.skanetrafiken.se/villkor-for-resa-i-kollektivtrafiken-skånetrafiken)

⁵ Lag (1997:736) om färdtjänst https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/lag-1997736-om-fardtjanst_sfs-1997-736

Skånetrafiken beslutar vilken servicegrad och individuella föreskrifter som behövs för att serviceresan ska kunna genomföras.

Färdtjänsttillstånd kan i skäligen omfattning förenas med föreskrifter enligt 9 § i lagen om färdtjänst om vilket färdmedel som får användas, inom vilket område resor får göras och hur många resor tillståndet omfattar. Om det finns särskilda skäl får tillståndet även i övrigt förenas med villkor.

3.2.1. Vem har rätt till färdtjänst

För att beviljas tillstånd för färdtjänst i Skånetrafikens regi måste tre förutsättningar uppfyllas:

- Sökanden ska vara folkbokförd i någon av de kommuner som överlåtit ansvaret för färdtjänst till Region Skåne.
- Sökanden ska ha väsentliga svårigheter att förflytta sig på egen hand och/eller att resa med allmän kollektivtrafik.
- Sökanden ska ha en funktionsnedsättning som varar i mer än tre månader.

Tidigare tillstånd till färdtjänst berättigar inte automatiskt till en ny tillståndsperiod och resenär ansvarar själv för att skicka in en ny ansökan i samband med tillståndsperiodens slut. Varje ansökan om färdtjänst föranleder en förutsättningslös prövning av rätten till färdtjänst.

3.2.2. Att resa med färdtjänst

Färdtjänstområdet omfattar hela Skåne. **För folkbokförda i kommuner som gränsar till kommun utanför Skåne tillåts även färdtjänst mellan centralort i den närmaste gränskommunen och adress i Skåne.**

3.2.3. Färdtjänstresa i annan kommun

Resenär med tillstånd för färdtjänst har rätt att resa med färdtjänst i kommun utanför Skåne, så kallad RIAK. Resenären måste befinna sig utanför Skånetrafikens färdtjänstområde för att kunna nyttja RIAK. RIAK-biljetter beställs via Skånetrafiken. Särskilt beslut fattas om antal resor och inom vilken kommun RIAK medges. Upphandlad aktör reglerar resområde, sträcka, betalning och övriga regler.

3.2.4. Periodbiljett färdtjänst

Periodbiljett färdtjänst innebär resor till och från arbete, utbildning över grundskolenivå och resor till och från daglig verksamhet samt dagverksamhet efter beslut enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS)⁶ eller socialtjänstlagen (SoL)⁷. Arbetet ska vara ett förvärvsarbete där resenären är anställd eller har ett eget företag med företagsadress dit resorna går. Resor inom tjänsten ingår inte.

Utbildning som ger rätt till studiemedel ger rätt till Periodbiljett färdtjänst, men kan inte utnyttjas av elever till och från grundskola, till och från anpassade skolformer, för resor under skoltid, för resor till och från praktikplatser, vid arbetsträning eller arbetsprövning.

En ansökan om periodbiljett färdtjänst ska styrkas med anställningsavtal, studieintyg, intyg om studiemedel, biståndsbeslut eller liknande. Efter godkänt tillstånd kan resenären erbjudas resor enligt ovanstående till ett pris motsvarande Skånetrafikens periodbiljett för samma sträcka.

---

⁶ [Lag \(1993:387\) om stöd och service till vissa funktionshindrade | Sveriges riksdag \(riksdagen.se\)](#)

⁷ [Socialtjänstlag \(2001:453\) | Sveriges riksdag \(riksdagen.se\)](#)

Periodbiljett färdtjänst kan användas för två resor per dag och som längst till och med utgången av den månad då resenären har rätt att kvarstå i anställning enligt lagen om anställningsskydd. Resan ska påbörjas eller avslutas på godkänd adress. Längden på resan får inte vara längre än avståndet mellan godkänd adress och folkbokföringsadress, med särskilda undantag.

3.2.5. Fria resor med servicereisebiljett

Personer som beviljas färdtjänstillstånd får automatiskt en servicereisebiljett, en kompletterande förmån som ger möjlighet att resa kostnadsfritt tillsammans med en ledsagare i allmän kollektivtrafik. Ledsagaren ska fungera som hjälp för resenären att genomföra resan med allmän kollektivtrafik.

Fria resor med servicereisebiljetten gäller lika länge som resenärens färdtjänstillstånd är giltigt eller fram till det att förmånen ändras eller avvecklas genom politiskt beslut.

Servicereisebiljetten är personlig och får inte överlåtas till annan person. Förutsättningen för samtliga resor med servicereisebiljetten är att resenären medföljer på resan. Resenären ansvarar för att servicereisebiljetten används och förvaras korrekt. Resenären har ansvar att omgående kontakta Skånetrafikens kundtjänst vid misstanke om överträdelse eller missbruk. Vid överträdelse kan förmånen att resa kostnadsfritt i allmän kollektivtrafik dras in.

3.3. Vad är riksfärdtjänst?

Riksfärdtjänstlagen⁸ är en ersättningslag och omfattar den som till följd av stort och varaktigt funktionshinder måste resa på ett särskilt kostsamt sätt. En riksfärdtjänstresa är en resa inom Sverige, från en kommun till en annan, när inte färdtjänst kan nyttjas.

Riksfärdtjänstresor sker i första hand med allmän kollektivtrafik tillsammans med ledsagare och i andra hand med personbil eller specialfordon. Det är funktionshindrets svårighetsgrad samt hur tillgänglighetsanpassade de allmänna kommunikationsmedlen är som avgör vilket färdmedel som ska användas och om ledsagare behövs.

3.3.1. Vem har rätt till riksfärdtjänst?

Prövning av rätten till riksfärdtjänst görs utifrån Riksfärdtjänstlagen, och ändamålet med resan ska vara rekreation, fritidsverksamhet eller annan enskild angelägenhet. Sökanden ska vara folkbokförd i någon av de kommuner som överlåtit ansvaret för riksfärdtjänst till Region Skåne.

3.3.2. Ansökan, utredning och beslut om riksfärdtjänst

Ansökan om riksfärdtjänst görs vanligtvis för varje enskild resa. Vid särskilda omständigheter kan tillstånd beviljas för en viss tid eller för ett visst antal resor, så kallade återkommande resor. Återkommande resor beviljas enbart då det med tydlighet framgår att den sökande ska göra flera resor till samma resmål och med samma ändamål. Beslut om återkommande riksfärdtjänstresor kan beviljas för en period på maximalt 1 år. Varje riksfärdtjänstansökan prövas förutsättningslöst även om riksfärdtjänst har beviljats tidigare.

---

⁸ [Lag \(1997:735\) om riksfärdtjänst | Sveriges riksdag \(riksdagen.se\)](#)

3.3.3. Att resa riksfärdtjänst med personbil eller specialfordon

För att möjliggöra samplanering av resor kan anpassning av restid ske upp till en dag, men syftet med resan ska kunna uppfyllas. Vid storhelger eller om ansökan inkommit sent kan ytterligare anpassning av restid ske, även om resans syfte inte kan uppfyllas.

Särskilda villkor kan beviljas i samband med resor med personbil eller specialfordon om resenärens funktionshinder kräver det och är en förutsättning för att resan ska kunna utföras, samt om det kan tillhandahållas av upphandlad aktör.

3.3.4. Färdsätt i riksfärdtjänst

Skånetrafiken beslutar om färd sätt med beaktande av resenärens funktionshinder och utifrån följande prioriteringar:

1. Allmänna kommunikationer, med exempelvis tåg, buss, flyg eller båt.
2. Allmänna kommunikationsmedel i kombination med personbil eller specialfordon.
3. Personbil eller specialfordon.

Vid resor med allmänna kommunikationsmedel påbörjas och avslutas resan på närmaste tillgängliga eller möjliga avreseplats för resa med allmänna kommunikationsmedel från bostad eller resmål.

3.3.5. När riksfärdtjänst inte beviljas

Om den sökande kan genomföra resan på egen hand med hjälp av kostnadsfri ledsagarservice föreligger inga extra kostnader och därmed ingen rätt till riksfärdtjänst.

Tillstånd för riksfärdtjänst kan inte beviljas retroaktivt. Riksfärdtjänst ska inte beviljas för resa inom ett område där vanlig färdtjänst kan nyttjas om resenären har ett giltigt färdtjänstillstånd.

3.3.6. Överklagande av beslut gällande färdtjänst och riksfärdtjänst

Beslut som är fattade enligt 6–10 och 12 §§ lag (1997:736) om färdtjänst samt beslut fattade enligt 4–7 och 9 §§ Lag (1997:735) om riksfärdtjänst, kan överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Information lämnas i samband med att den sökande får sitt beslut.

3.4. Vad är en sjukresa?

En sjukresa är alltid en resa till eller från den av Region Skåne offentligt finansierade hälso- och sjukvården och tandvården och ska i första hand ske med allmän kollektivtrafik. Sjukresor kan även ske med privat bil eller serviceresefordon.

Sjukresa ges till eller från folkbokföringsadress i Skåne. I undantagsfall kan sjukresa även medges till annan adress inom Skåne om det i sjukreseintyg kan styrkas att resenären inte kan vistas i sin bostad eller på grund av medicinska skäl inte kan ta sig dit, samt vid dialysbehandling. Resa till annan adress än bostadsadress ges alltid **till adresser inom Skåne** om resan är kortare än resan till folkbokföringsadressen, men övriga vistelseadresser medges inte.

Sjukresa kan göras för:

- in- och utskrivning samt öppenvårdsbesök inom Skåne

- tandvård som avses i lagen om statligt tandvårdsstöd⁹, samt offentligt finansierad tandvård inom Skåne
- utprovning, anpassning och hämtning av hjälpmedel efter ordination av vårdgivare i samband med tillhandahållande av hjälpmedel för personer med funktionsnedsättning
- resor som föranleds av en undersökning enligt förordningen om ersättning vid vissa läkarutlåtande med mera¹⁰
- resa till närmaste vårdinrättning utanför Skåne där nödvändig vård kan ges i samband med akut insjuknande
- resa till vårdinrättning i annan region om vården där ges efter att underskriven och godkänd betalningsförbindelse sänts till Skånetrafiken resor till vård enligt vårdgaranti utanför Skånes gränser
- resa till annan vårdgivare för förnyad medicinsk bedömning enligt hälso- och sjukvårdslagen¹¹ vid livshotande eller särskilt allvarlig sjukdom eller skada, så kallad second opinion.

Resor som inte omfattas

- resor mellan vårdinrättningar
- resor till/från kommunala korttidsboenden utanför den kommun där resenären är folkbokförd
- permissionsresor som inte är ordinerade som en del av pågående slutenvård
- godstransporter utan persontransport
- riktade hälsoundersökningar, förebyggande vaccinationer eller screeningundersökningar
- företagshälsovård, forskningsstudie samt friskvård
- ledsagares resa när resenären inte medföljer
- sjuktransporter där resenären har ett medicinskt vårdbehov under transporten
- färdtjänstresor enligt Lag om färdtjänst¹²
- resor till angränsande region, oavsett avståndet till vårdenheten.

3.4.1. Vem har rätt till sjukresa

Rätt till sjukresa har:

- personer folkbokförda i Skåne vid vårdtillfället
- personer som tillfälligt vistas i Sverige och omfattas av förordningen EG 883/2004¹³
- svensk medborgare som är bosatt utomlands och har rätt till vårdförmåner
- asylsökande
- papperslösa.

⁹ Lag (2008:145) om statligt tandvårdsstöd https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/lag-2008145-om-statligt-tandvardsstod_sfs-2008-145

¹⁰ Förordning (1975:1157) om ersättning för vissa läkarutlåtanden m.m. https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/forordning-19751157-om-ersattning-for-vissa_sfs-1975-1157

¹¹ Hälso- och sjukvårdslag (2017:30) | Sveriges riksdag ([riksdagen.se](https://www.riksdagen.se))

¹² Lag (1997:736) om färdtjänst https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/lag-1997736-om-fardtjanst_sfs-1997-736

¹³ Sammanfattning av förordningen EG 883/2004 <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/HTML/?uri=LEGISSUM:c10521&from=SV>

3.4.2. Intyg för sjukresa

Legitimerad personal från Region Skånes sjukvård eller kommunerna i Skåne beslutar om vilken servicegrad och individuella föreskrifter som ska uppfyllas för att sjukresa ska genomföras. För att resenären ska medges sjukresa med serviceresefordon måste detta vara särskilt medicinskt motiverat och anges på sjukreseintyg. Sjukreseintyg kan utfärdas för en enstaka resa, en period eller för maximalt två år i taget. Restriktivitet ska tillämpas vid utfärdande av sjukreseintyg och sociala skäl får inte ligga till grund för sjukreseintyg.

Resenär med tillstånd för färdtjänst tillåts resa sjukresa på samma sätt som denne är legitimerad för i färdtjänsten. Skånetrafiken har i förekommande fall rätt att begära in kopia på färdtjänstillstånd och dess omfattning från resenären.

Resenärer 85 år eller äldre tillåts resa sjukresa med serviceresefordon samt med ledsagare inom Skåne även utan sjukreseintyg. Om en resenär behöver färdas i rullstol, liggande eller har behov av **särskild hjälp** kan det bokas utan att det styrks genom sjukreseintyg. Service utöver detta kräver sjukreseintyg.

3.4.3. Sjukresa för invånare i övriga regioner vid vård i Skåne

Enligt Riksavtal för utomlänsvård¹⁴ ersätter resenärens hemregion vårdregionen i samband med resenärens vård:

- för transporter till den närmaste vårdenhet där patienten kan få nödvändig vård
- för transporter från en vårdenhet, gäller även vid öppen vård, till den ort där patienten började transporten till vårdenheten eller till hemmet
- för socialt eller medicinskt motiverade permissionsresor till hemmet för utomlänspatienter som vårdas efter remiss från hemregionen.

3.4.4. Sjukresa utanför Skåne

För att godkänna sjukresa utanför Skåne gäller att blanketten Remiss/Betalningsförbindelse måste ha inkommit till Skånetrafiken. På denna måste det anges att resan sker av medicinska skäl. Sjukresor omfattar inte det fria vårdsökandet enligt Patientlagen¹⁵ eller Riksavtalet för utomlänsvård¹⁶.

Resor till vård utanför Skåne ska ske med allmän kollektivtrafik eller serviceresefordon. Resor med egen bil ersätts enbart i särskilda fall och om resan godkänts av Skånetrafiken i förväg.

Ersättning utgår inte för sjukresa till angränsande region, även om avståndet till vårdenhet i angränsande region är kortare än till vårdenhet inom Region Skåne.

3.4.5. Akut sjukresa vid organtransplantation

För att boka **akut** sjukresa inför organtransplantation måste underskriven och godkänd Remiss/Betalningsförbindelse ha inkommit till Skånetrafiken. I det akuta skedet kan avsteg göras om **giltighetstid passerat för tidigare godkänt sjukreseintyg**.

---

¹⁴ Riksavtal-utomlansvard-rev23-lankar.pdf (skr.se)

¹⁵ Patientlagen 2014:821 https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/patientlag-2014821_sfs-2014-821

¹⁶ Riksavtal för utomlänsvård och kommentarer <https://webbutik.skl.se/bilder/artiklar/pdf/7585-176-1.pdf?issuusl=ignore>

3.4.6. Sjukresa till hemmet vid sjukdom utanför Skåne men i Sverige

Ersättning utgår inte för sjukresa till Skåne för personer som blir sjuka vid vistelse utanför Region Skåne men inom Sverige. Dessa resor får i stället ersättas av till exempel arbetsgivarförsäkring, hemförsäkring, reseförsäkring eller olycksfallsförsäkring.

3.4.7. Sjukresa i Skåne för resenärer boende i andra regioner

För person folkbokförd i annan region som vistas i Skåne utförs sjukresa till akutsjukvård inom Skåne. Akutvård innebär att behov av vård och resa uppstår samtidigt. Detta kan även inkludera vidaretransport till annan vårdenhet inom Skåne. Resan vidarefaktureras resenärens region. För återresa gäller att personen kan resa tillbaka till platsen för insjuknande. För hemresa i övrigt gäller regler för sjukresa från resenärens region.

Inför hemresa för patienter folkbokförda utanför Region Skåne måste kontakt tas med dennes region med förfrågan om sjukresa kan utföras. Medgivande måste styrkas med betalningsförbindelse.

För överflyttningstransport mellan vårdenhet i Region Skåne och andra regioner gäller vad som regleras i punkt 7.2 Riksavtalet för utomlänsvård¹⁷.

3.4.8. Sjukresa vid gästdialys

Enligt förordningen EG 883/2004¹⁸ räknas dialysvård som akutvård inom EU. Förordningen ger personer rätt till dialys på annat sjukhus i samband med vistelse i en annan region eller medlemsstat än där personen är folkbokförd. Skånetrafiken har därför skyldighet att ordna sjukresor för personer bosatta inom EU/EES när de är under dialysbehandling i Skåne.

När folkbokförda i Skåne behöver gästdialys vid besök i annan region eller i annat land översänder vårdenheten en betalningsförbindelse som underlag för ersättning till Skånetrafiken. Egenavgift i vårdande region tillämpas vid gästdialys i annan region vid sjukresa med serviceresefordon. Hemregionens egenavgifter tillämpas vid ersättning för privat bil. Skånetrafiken ansvarar för kontakt och medgivande av resor till dialysvård i annan region.

3.4.9. Sjukresa för nordiska medborgare

För en person som är bosatt i ett nordiskt land och har rätt till vårdförmåner där och som under tillfällig vistelse i Sverige får vårdförmåner, svarar Sverige för de merutgifter för hemresa till bosättningslandet som uppkommer genom att personen till följd av sitt sjukdomstillstånd måste använda dyrare färdstätt än han eller hon annars skulle ha använt, medan resenären själv ska stå för den vanliga hemresekostnaden¹⁹. Den vårdsökande ska kunna visa id-handling som styrker att personen är bosatt i annat nordiskt land. Dessa regler gäller inte personer som får tillåtelse att resa till ett annat nordiskt land för att där få nödvändig behandling.

---

¹⁷ Riksavtalet för utomlänsvård <https://webbutik.skl.se/sv/artiklar/riksavtal-for-utomlansvard-och-kommentarer-med-giltighet-fran-och-med-1-januari-2015.html>

¹⁸ Sammanfattning av förordningen EG 883/2004 <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/HTML/?uri=LEGISSUM:c10521&from=SV>

¹⁹ Vård av personer från andra länder <https://www.google.se/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&cad=rja&uact=8&ved=2ahUKEwjTi6TswwLiAhXEfZokHZHACfkQFjAAegQIBRAC&url=https%3A%2F%2Fwebbutik.skl.se%2Fbilder%2Fartiklar%2Fpdf%2F7585-401-4.pdf&usq=AOvVaw2YxvXMSf-PmxrKAfDgU567>

Hemresan måste börja på en vårdenhet. Ett läkarintyg som styrker att färdsättet var nödvändigt måste inkomma till Skånetrafiken innan resan kan bokas.

3.4.10. Sjukresa för EU/EES-medborgare

Bosatta eller folkbokförda inom EU/EES som tillfälligt vistas i Sverige och omfattas av förordningen EU-rätt²⁰ har rätt till ersättning till följd av nödvändig vård. Det är vårdenheten som bedömer om vård är nödvändig.

Försäkringskassan ska ersätta merkostnader för resor för dem som omfattas av denna förordning. Sjukresa inom Skåne utförs men läkarintyg som styrker behov av färdsätt ska ha inkommit till Skånetrafiken innan resan kan bokas.

Personer som arbetar i Sverige samt deras familjemedlemmar (make/maka och barn under 18 år) har även rätt till ersättning vid planerad vård vid uppvisande av arbetsgivarintyg. Kopia på giltigt intyg ska skickas till Skånetrafiken. Resorna vidarefaktureras Försäkringskassan.

När en person som är bosatt eller arbetar i EU/EES eller Schweiz får vård i Sverige, reglerar Försäkringskassan kostnaderna med den behöriga institutionen i det land där personen är försäkrad för vårdförmåner. Detta gäller när personen använder ett intyg för vårdförmåner, ett förhandstillstånd, ett EU-kort eller ett provisoriskt intyg om EU-kort. För att ha rätt till sjukresa ska medborgaren kunna uppvisa EU-kort och id-handling och får i annat fall betala hela kostnaden och hantera det med sitt hemlands gällande regler. Vid sjukresor ska regionen skicka in en kopia av det intyg som visats upp i samband med vården²¹.

3.4.11. Sjukresa för asylsökande och papperslösa

Asylsökande och papperslösa som vistas i Sverige utan stöd av myndighetsbeslut eller författning har rätt till sjukresa i samma omfattning som de har rätt till hälso- och sjukvård i Region Skåne. Den grundläggande rätten till hälso- och sjukvård framgår av Lag om hälso- och sjukvård åt asylsökande m.fl.²² samt Lag om hälso- och sjukvård till vissa utlänningar som vistas i Sverige utan nödvändiga tillstånd²³. Särskilda regler gäller för maximal avgift enligt 3 § Förordningen om vårdavgifter för vissa utlänningar²⁴.

3.4.12. Sjukresa för övriga länders medborgare

Sjukresor för övriga länders medborgare får ersättas av till exempel arbetsgivarförsäkring, hemförsäkring, reseförsäkring eller olycksfallsförsäkring.

---

²⁰ Sammanfattning av förordningen EEG 883/2004 <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/HTML/?uri=LEGISSUM:c10521&from=SV>

²¹ [Ansökan om vårdkostnader för personer från andra länder](#)

²² Lag om hälso- och sjukvård åt asylsökande https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/lag-2008344-om-halso--och-sjukvard-at_sfs-2008-344

²³ Lag (2013:407) om hälso- och sjukvård till vissa utlänningar som vistas i Sverige utan nödvändiga tillstånd https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/lag-2013407-om-halso--och-sjukvard-till-vissa_sfs-2013-407

²⁴ Förordning (1994:362) om vårdavgifter m.m. för vissa utlänningar https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/forordning-1994362-om-varldavgifter-mm-for_sfs-1994-362

3.5. Att boka en serviceresor

Serviceresor bokas på av Skånetrafiken anvisat sätt och genomförs med Skånetrafikens serviceresefordon eller av upphandlad utförare. Resenären måste uppge önskade villkor vid bokning av varje resa.

Färdtjänst och sjukresa kan bokas tidigast 14 dagar före avresedag, räknat från innevarande datum. För resor i samband med storhelg kan undantag från sedvanliga bokningsrutiner förekomma.

Vid resa som önskas ske så snart som möjligt ska resa erbjudas inom 90 minuter. Vid resa som önskas ske längre fram i tiden än 90 minuter gäller att resenären kan erbjudas hämtningstid inom 30 minuter före eller efter önskad tid. I de fall samtliga serviceresefordon redan är bokade kan avsteg i undantagsfall göras av Skånetrafiken.

Resenären har skyldighet att avboka resa som inte ska genomföras. Om resenären vid upprepade tillfällen varken genomför eller avbokar sin beställda serviceresor har Skånetrafiken rätt att ta ut en avgift motsvarande hela transportkostnaden för den beställda serviceresan.

3.5.1. Att boka, omboka och avboka riksfärdtjänst

Allmän kollektivtrafik

Vid riksfärdtjänstresa med allmän kollektivtrafik bokar resenären själv resan. Skånetrafiken betalar inte ut ersättning för återbetalningsbara eller för ombokningsbara biljetter. Skulle resenären avboka sin resa står inte Skånetrafiken för några av kostnaderna.

Personbil eller specialfordon

Vid riksfärdtjänstresa med personbil eller specialfordon bokas dessa av Skånetrafiken. Ombokning av resa kan göras fram till fem arbetsdagar innan avresedagen. Ombokning görs via Serviceresor.

Avbeställning av resa ska göras hos upphandlad utförare utifrån dennes föreskrifter. Avbeställning ska även skyndsamt meddelas Skånetrafiken. Vid sen avbeställning utgår ingen avgift mot uppvisande av läkarintyg. I alla andra fall debiteras de merkostnader som kan uppstå.

3.6. Egenavgift och betalning av serviceresor

3.6.1. Egenavgift för färdtjänst och sjukresa

För varje serviceresor betalas en egenavgift per enkelresa utifrån fastställd taxa, oavsett färdstätt. Resans egenavgift faktureras i efterhand. Reklamation på egenavgift kan göras inom skälig tid efter fakturadatum. Sker inte betalning enligt faktura kan resenären stängas av från tjänsten faktura. Egenavgift för medresenär faktureras resenären. **Priset är detsamma som om medresenären själv varit kund.**

3.6.2. Nedsättning av egenavgift vid försening av färdtjänst eller sjukresa

Vid försenad hämtning med 30 minuter eller mer, räknat från "senaste hämttid", ska egenavgiften på resenärens begäran nedsättas till noll kronor. Egenavgift ska även nedsättas till noll kronor vid försenad lämning med 20 minuter eller mer om resan var bokad med "senast-framme-tid". Nedsättning av egenavgift sker inte om förseningen beror på resenären.

Om Skånetrafiken inte har möjlighet att erbjuda en färdtjänst eller sjukresa inom 90 minuter har resenären rätt till ersättning om resan löses på annat sätt. Skånetrafiken kan på resenärens begäran lämna ersättning för utlägg om resenären vid försening på annat sätt fått ordna med resa som skulle utförts med serviceresor som avtalats med Skånetrafiken. Ersättning för sådan resa är begränsad till

1/20 av prisbasbeloppet i ersättning för styrkta utlägg för taxi enligt Skånetrafikens särskilda villkor för ersättning vid försening²⁵. Resa med egen bil ersätts enligt Skatteverkets norm för skattefri ersättning. Reklamationen ska vara Skånetrafiken tillhanda inom skälig tid från dagen för aktuellt fakturadatum.

3.6.3. Egenavgift och ersättning för riksfärdtjänst

För samtliga riksfärdtjänstresor utgår en egenavgift enligt 8 § Lag om riksfärdtjänst. Egenavgiften beräknas enligt Förordning om egenavgifter vid resor med riksfärdtjänst²⁶.

Vid resor med personbil eller specialfordon betalas egenavgiften enligt upphandlad beställningscentralens bestämmelser. Resenären ansöker om ersättning för resorna hos Skånetrafiken efter resans genomförande. Om resenären reser på annat sätt än vad som framgår av beslutet kommer ersättning inte att utbetalas.

Vid resor med allmän kollektivtrafik bokar resenären resan hos trafikhuvudman. Efter resans genomförande utbetalas ersättning för det belopp som överstiger egenavgiften. Skånetrafiken ersätter merkostnader för resor som sker med allmän kollektivtrafik utifrån gällande beslut. Efter resans genomförande skickas underlag som styrker biljettkostnad för både resenären och eventuell ledsagare, exempelvis biljetter eller kvitton, till Skånetrafiken Serviceresor för att begära ersättning.

Vid resor med allmän kollektivtrafik ersätts ledsagarens reskostnad i sin helhet. Ersättning kan även utbetalas för ledsagarens resekostnad för att hämta eller lämna resenären, vilka sker utan resenären. Ersättning utbetalas då enbart för resor med allmän kollektivtrafik i andra klass för hela eller delar av den sträcka som innefattas av beslutet.

Om riksfärdtjänstresan har skett med både allmän kollektivtrafik och personbil eller specialfordon ska utlägg kunna styrkas för att korrekt egenavgift ska kunna faktureras.

3.7. Högkostnadsskydd och ersättning för utlägg för genomförda sjukresor

Ersättning för utlägg för utförda sjukresor regleras genom lagen om resekostnadsersättning vid sjukresor²⁷ och beräknas enligt de grunder som sjukvårdshuvudmannen bestämmer. Ersättning lämnas även för hemtransport av person bosatt i annat nordiskt land enligt lag om nordisk konvention om social trygghet²⁸.

Om resenären efter genomförd sjukresa har utlägg för resekostnaden som överstiger kostnaden efter avdragen egenavgift betalas ersättning ut. Reseersättning lämnas under förutsättning att billigaste färd sätt har använts med hänsyn till resenärens hälsotillstånd. Allmän kollektivtrafik och resa med privatbil räknas som billigaste färd sätt. Samtliga reskostnader ska medräknas, inte bara kostnaden för huvudtransportmedlet. Kostnader för anslutningsresor i samband med resan ska också tas med.

Begäran om ersättning för sjukresa ska ske inom ett år från besöksdatum. Ersättning som understiger 100 kr betalas inte ut. Har resenären en skuld till Skånetrafiken regleras ersättningen mot skulden.

---

²⁵ Villkor för resa i kollektivtrafiken-Skånetrafiken (skanetrafi ken.se)

²⁶ Förordning (1993:1148) om egenavgifter vid resor med riksfärdtjänst | Sveriges riksdag (riksdagen.se)

²⁷ Lag (1991:419) om resekostnadsersättning vid sjukresor https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/lag-1991419-om-resekostnadsersattning-vid_sfs-1991-419

²⁸ Lag (2004:114) om nordisk konvention om social trygghet https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/lag-2004114-om-nordisk-konvention-om-social_sfs-2004-114

3.7.1. Högkostnadsskydd för sjukresor

Resenären ansöker om högkostnadsskydd och styrker gjorda resor med kvitton. Patientkvitto från hälso- och sjukvården som styrker samtliga besök ska bifogas. Skånetrafiken äger rätt att begära komplettering av ansökan med intyg eller kompletterande handlingar för att styrka ersättningskrav innan Skånetrafiken beslutar om ersättning.

Resenären befrias från egenavgift för resten av perioden ett år från första resan när högkostnadsbeloppet är uppnått. Om resenären betalat mer än upp till nivån för högkostnad i egenavgifter vid ansökningstillfället återbetalas överskjutande del till resenären.

Barn under 18 år i samma familj och som är folkbokförda på samma adress kan sammanföras till ett gemensamt högkostnadsskydd **om vårdnadshavaren begär detta.**

3.7.2. Ersättning vid sjukresa med allmän kollektivtrafik

För sjukresa med allmän kollektivtrafik lämnas ersättning först när resans pris överstiger nivån för högkostnadsskyddet enligt Skånetrafikens Villkor för ersättning vid försening²⁹. Resa med periodbiljett ersätts enligt samma regler. Alla kostnader för resor med allmän kollektivtrafik måste styrkas.

3.7.3. Ersättning vid sjukresa med privat bil

Ersättning för privat bil ges inom Skåne och enligt snabbaste körvägen som bestäms av Skånetrafiken. För resa med privat bil lämnas kilometerersättning enligt Skatteverkets regler efter avdrag för egenavgift. Parkeringsavgifter, bro- väg- eller trängselavgifter ersätts inte.

3.7.4. Ersättning vid akut sjukresa med taxi

Akut sjukresa med taxi som inte är beställd genom de för ändamålet särskilt upprättade beställningscentralerna för sjukresor kan under vissa förutsättningar ersättas. Ersättningen betalas ut om inresan gjorts vid akut uppkommet behov av vård. Vid utbetalning av ersättning för sådan resa ska utlägg styrkas med kvitto eller kopia samt vid begäran kontoutdrag eller liknande.

3.7.5. Ersättning vid sjukresa i annan region

Om resenär folkbokförd i Skåne reser sjukresa med serviceresefordon i annan region betalar resenären den egenavgift som tillämpas i den regionen. Skånetrafiken betalar inte ut eventuell mellanskillnad.

3.7.6. Övernattning utanför respektive inom Skånes gränser i samband med sjukresa

Resenärer folkbokförda i Skåne kan söka ersättning för övernattning i samband med sjukresa. Ersättningen beräknas på det belopp resenären har betalat för logi men maximalt 4,5 % av prisbasbeloppet. Övernattning för ledsagare ersätts endast om det är medicinskt motiverat och endast tillsammans med resenären. Regler sätts av Region Skånes sjukvård.

3.7.7. Sjukresa vid vård i annat land

Ersättning för utförd sjukresa till vård i annat land hanteras inte av Serviceresor utan handläggs av Region Skånes Vårdgivarservice.

---

²⁹ [Villkor för resa i kollektivtrafiken-Skånetrafiken \(skanetrafiken.se\)](https://www.skanetrafiken.se/villkor-for-resa-i-kollektivtrafiken-skånetrafiken)

3.7.8. Ersättning vid sjukresa med allmän kollektivtrafik till vård utanför Skåne

För sjukresor med allmän kollektivtrafik till vård i annan region kan resenären själv boka och köpa sin resa och eventuellt logi och begära ersättning i efterhand. Resenären kan också kontakta Skånetrafiken som kan vara behjälplig i att boka och beställa. Om det är medicinskt motiverat med ledsagare ersätts högst två ledsagarens kostnad och endast om resan sker tillsammans med resenären.

3.7.9. Sjukresa vid vård utanför Region Skåne för personer folkbokförda i Skåne

För att ersättning för sjukresa till vård i annan region ska utgå måste underskriven och godkänd betalningsförbindelse från Region Skåne vara Serviceresor tillhanda. Sjukreseersättning utgår när följande alternativ anges på blanketten Remiss/Betalningsförbindelse:

- vård efter initiativ från Region Skåne
- vårdgaranti
- akutvård.

För alternativen patientens eget val, fritt vårdval, fritt vårdsökande och valfrihetsremiss utgår inte ersättning för sjukresa.

3.7.10. Ersättning för besöksresa till barn på sjukhus

Ersättning för resa och övernattnig för att besöka barn under 18 år som behandlas i sluten eller öppenvård på sjukhus kan lämnas för maximalt **en person** och ett besök per dygn.

Är närstående bosatt i annan region eller annat nordiskt land ersätts resekostnaden endast om besöket är en del i barnets behandling.

3.7.11. Återbetalningsskyldig vid sjukreseersättning

Om sjukreseersättning betalats ut på felaktiga grunder eller om resenären underlåtit att lämna in uppgifter som resenären är skyldig att lämna kan resenären bli återbetalningsskyldig oavsett om detta var känt eller inte. Om det inte är resenären som har orsakat den felaktiga ersättningen blir resenären återbetalningsskyldig om resenären har insett eller borde ha insett att ersättningen var felaktig.

3.8. Hjälpmedel, villkor och tjänster för serviceresor

Resenären har rätt att medföra mindre eller fällbart hjälpmedel såsom rollator, krycka och stavar i fordonet utan att få detta beviljat på förhand. Övriga tjänster eller villkor är behovsprövade och måste anges på färdtjänstillstånd eller sjukreseintyg.

3.8.1. Generell hjälp

Generell hjälp ingår i alla serviceresor och innebär att föraren:

- Hämtar och lämnar resenären in genom port i markplan.
- Hjälper resenären i och ur bilen, hjälper till med bilbälte, samt spänner fast rullstol.
- Hjälper till med hjälpmedel och bagage in genom port i markplan.

3.8.2. Särskild hjälp

Särskild hjälp är en extra service som föraren ska utföra i de fall resenären är berättigad utifrån färdtjänstbeslut eller sjukresetillstånd och innebär att resenären blir hämtad och lämnad innanför

ytterdörr i bostad, till exempel på tredje våningen i ett flerbostadshus, vårdavdelning på sjukhus eller liknande. Resan måste bokas med Särskild hjälp. Föraren bistår inte med hjälp inne i bostaden och ansvarar inte för att låsa och låsa upp ytterdörren.

3.8.3. Resa i rullstol

Resenären har ansvar för att rullstolen är lämplig att använda som sittplats vid transport i serviceresefordon och rätten till detta behöver framgå av färdtjänstillstånd, riksfärdtjänstillstånd eller sjukreseintyg.

För att rullstolen ska kunna fungera som sittplats måste:

- rullstolen ha fyra markerade fästpunkter för att kunna spännas fast i fordonet
- resenären kunna använda trepunktsbälte
- huvudströmbrytaren vara avstängd på elrullstolar
- rullstolens parkeringsbroms alltid vara tillslagen
- rullstolen vara krocktestad.

Resenären har inte rätt att sitta kvar i elrullstol med styre under färd utifrån trafiksäkerhet. Resenär med elrullstol ansvarar själv för att köra på och av fordonet.

3.8.4. Förflyttning i trappa med hjälp av trappklättrare eller bärstol

Förflyttning i trappa kan endast nyttjas på resenärens folkbokföringsadress och i samband med färdtjänst-, eller sjukresa. Förflyttning i trappa kan aldrig garanteras, trots beviljat tillstånd, då det är föraren som avgör om förhållandena medger att uppdraget utförs.

Trappklättrare förutsätter att resenären sitter i rullstol. Totalvikt av resenär och rullstol vid trappklättring får vara maximalt 130 kg. Resenären ansvarar själv för tillgång till lämplig rullstol.

Trappklättring utförs i yttertrappor och i trapphus i flerbostadshus till eller från högst fjärde våningen. Trappklättring i yttertrappor till en- eller tvåbostadshus utförs under förutsättning att en ansökan för bostadsanpassning är beviljad och till dess att anpassningen är genomförd dock under maximalt sex månader. Trappklättring utförs inte inne i bostad.

Trappklättring i samband med färdtjänstresa är en tjänst som kräver ett särskilt tillstånd. Det utfärdas av färdtjänsthandläggare och tidsbestäms av säkerhetsskäl till högst sex månader.

Vid komplexa serviceresor kan resenärer upp till 230 kg förflyttas i trappa med hjälp av bärstol eller trappstol, om resenären med viss hjälp kan förflytta sig till bärstolen. Bärstolen kan även nyttjas vid förflyttning över fjärde våningen.

3.8.5. Hand i hand

Hand i hand innebär att resenären lämnas över mellan förare och person genom dörr i markplan.

Resenären måste vara berättigad utifrån sitt färdtjänstillstånd eller sjukreseintyg och resan måste bokas med hand i hand. Det är resenären som ansvarar för att det finns en person tillgänglig som kan lämna över eller ta emot resenären. Resenären kan komma att lämnas ensam i fordonet i samband med hämtning eller lämning av andra resenärer. Hand i hand kan kompletteras med Särskild hjälp om överlämning behöver ske ovanför markplan. Villkoret kan inte erbjudas i samband med riksfärdtjänstresor.

3.8.6. Resa liggande på bår

Liggande resa innebär att resenären reser på bår under hela resan. Förare i serviceresefordon lyfter inte resenär av eller på bår.

I samband med resa som bokats som liggande kan båren bäras till eller från högst tredje våningen. Bärhjälp utförs inte inne i bostad. Den totala vikten på bår och resenär får vara maximalt 150 kg.

3.8.7. Medresenär

En medresenär är en person som följer med som sällskap på resan. För varje medresenär betalas en egenavgift per enkelresa utifrån fastställd taxa, oavsett färdstätt. Egenavgift för medresenär faktureras resenären. Resenären har rätt att ta med sig upp till två personer under resan inklusive ledsagare och ska bokas vid beställning. Om samtliga medresenärer är barn **under 7 år** tillåts maximalt tre medresenärer under förutsättning att barnen inklusive bilbarnstolar ryms i det fordon resenären är legitimerad för. Medresenären ska åka mellan samma adresser som resenären. Medresenären får inte förorsaka extra service av föraren och ska inte innebära att ett annat fordon rekvireras än det som resenären själv behöver färdas i.

Vid riksfärdtjänstresa får en medresenär medfölja i samband med resa med personbil eller specialfordon. Fler än en medresenär kan medfölja i de fall det gäller resenärens minderåriga barn, så länge det inte innebär att ett annat fordon än det som resenären själv färdas i behöver rekvireras.

3.8.8. Ledsagare

Resenär som på grund av funktionshinder behöver en ledsagare för att kunna genomföra resor med serviceresefordon kan ansöka om detta enligt lagen om färdtjänst³⁰ och lagen om riksfärdtjänst³¹. Om vårdgivare bedömt det medicinskt motiverat tillåts ledsagare på sjukresa. Följande förutsättningar gäller:

- Vårdgivaren bedömer om det är medicinskt motiverat att en resenär har ledsagare för att kunna genomföra sjukresor med serviceresefordon. Ledsagare medges generellt till barn och ungdomar under 18 år samt till personer som fyllt 85 år för resor inom Skåne.
- **Ledsagaren ska ha förmåga att vara resenären behjälplig under resan.**
- Resenär med rätt till ledsagare måste själva ordna med ledsagare. Dyrare färdstätt för att ledsagare inte kan anskaffas beviljas inte.
- Ledsagaren ska resa mellan samma adresser som resenären.
- Behovet av ledsagare måste vara knutet till själva resan inne i serviceresefordonet. Personlig hjälp före, efter och i anslutning till resan ger inte rätt till ledsagare. Detsamma gäller även för hjälp i samband med på- och avstigning, användning av säkerhetsbälte, hantering av bagage och/eller förflyttningshjälpmedel eftersom föraren ska hjälpa till med detta.
- Ledsagare som beviljats genom annan lagstiftning berättigar inte per automatik till ledsagare.
- Om det finns särskilda skäl kan **två** ledsagare omfattas av ett färdtjänsttillstånd eller sjukreseintyg.
- En ledsagare har inte rätt att kräva en viss placering i fordonet och får inte förorsaka extra service av föraren. Ledsagare ska heller aldrig innebära att ett annat fordon rekvireras än det som resenären själv behöver färdas i **om inte Skånetrafiken bedömer att annat skäl finns.**

³⁰ Lag (1997:736) om färdtjänst 8§ https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/lag-1997736-om-fardtjanst_sfs-1997-736

³¹ [Lag \(1997:735\) om riksfärdtjänst | Sveriges riksdag \(riksdagen.se\)](https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/lag-1997735-om-riksfardtjanst_sfs-1997-735)

- Barn måste av säkerhetsskäl alltid resa med ledsagare till den dag de fyller 7 år.
- Barn med tillstånd för färdtjänst eller riksfärdtjänst har alltid rätt att ta med ledsagare utan särskild ansökan till den dag de fyller 12 år.

3.8.9. Ledsagare vid riksfärdtjänstresa med allmän kollektivtrafik

Ledsagare kan beviljas om resan inte kan genomföras på egen hand med enbart den service som ges av förare eller ombordpersonal eller som går att beställa utan kostnad.

3.8.10. Undantag från samåkning

Serviceresor är en del av kollektivtrafiken och huvudregeln är att resor ska göras med samplanerat resande.

Färdtjänst- och riksfärdtjänstresenär kan ansöka om undantag från samåkning. I vissa fall kan undantag från samåkning beviljas om det är en förutsättning för att resan ska kunna ske, utifrån de svårigheter som resenärens funktionshinder medför.

Resenär i sjukresa kan beviljas undantag från samåkning om det skulle vara oskäligt att kräva att den enskilde reser tillsammans med andra. Behov av detta ska intygas skriftligt av legitimerad läkare från Region Skånes sjukvård och ges i första hand till infektionskänslig resenär.

3.8.11. Djur

Resenär som är legitimerad för assistanshund i serviceresa får ta med assistanshund utan extra kostnad. Regler gällande assistanshund anges i Villkor för resor med biljett köpt av Skånetrafiken³².

Vid färdtjänstresa får två sällskapsdjur medföras om de färdas i bur eller med sele som går att fästa i bälte eller kan transporteras i bagageutrymme. Undantag från bur och sele kan ges om tillgång finns till kombibilar som har bagageutrymme med lastgaller. Sällskapsdjuret ska färdas i det utrymme föraren anvisar.

Vid riksfärdtjänstresor med personbil och specialfordon får både assistanshund och sällskapsdjur medföras enligt upphandlad utförares bestämmelser. För sällskapsdjuren betalas en avgift per sällskapsdjur, som motsvarar egenavgift för vuxen resenär.

Samtliga djur måste bokas vid varje resa.

3.8.12. Bagage

För regler om bagage vid serviceresa hänvisas till Skånetrafikens villkor för resa i kollektivtrafiken.³³

För regler gällande bagage och hjälpmedel vid riksfärdtjänstresor hänvisas till upphandlad utförares bestämmelser³⁴.

3.8.13. Barnsäkerhetsutrustning

I samtliga serviceresefordon finns en bälteskudde för barn mellan 4–12 år tillgänglig vilken inte behöver bokas i förväg. Bilbarnstol för barn mellan 0 – 9 månader, så kallat babyskydd, tillhandahålls inte.

---

³² [Villkor för resa i kollektivtrafiken-Skånetrafiken \(skanetrafiken.se\)](https://www.skanetrafiken.se/villkor-for-resa-i-kollektivtrafiken-skånetrafiken)

³³ [Villkor för resa i kollektivtrafiken-Skånetrafiken \(skanetrafiken.se\)](https://www.skanetrafiken.se/villkor-for-resa-i-kollektivtrafiken-skånetrafiken)

³⁴ [Inför resan - Riksfärdtjänsten \(rft.se\)](https://www.rft.se/inför-resan-riksfärdtjänsten)

Vid sjukresor i samband med akut sjukvård, fram och åter, där resenären eller resenärens eget barn är i behov av barnsäkerhetsutrustning kan bilbarnstol för barn mellan 9 månader och 4 år erhållas efter bokning.

Bilbarnstol för barn mellan 9 månader och 4 år tillhandahålls inte vid återkommande, schemalagda resor. Vårdnadshavare ansvarar för bilbarnstol för barn med färdtjänsttillstånd. Vid enstaka färdtjänstresor kan bilbarnstol för barn mellan 9 månader och 4 år tillhandahållas i begränsad omfattning. Bokning av sådan resa ska bokas senast dagen innan resan.

Vid frågor gällande barnsäkerhetsutrustning vid riksfärdtjänstresor hänvisas till upphandlad utförares bestämmelser.

4. Återkallelse

Om resenären flyttar från Skånetrafikens upptagningsområde förfaller färdtjänstbeslut, riksfärdtjänstbeslut och sjukreseintyg och rätten att resa serviceresor. Om resenären flyttar tillbaka till upptagningsområdet behöver ny ansökan göras.

4.1.1. Återkallelse av färdtjänsttillstånd

Färdtjänsttillstånd kan enligt 12§ lag om färdtjänst återkallas om förutsättningarna för tillståndet inte längre finns, exempelvis om resenärens funktionsförmåga har förbättrats eller om allmän kollektivtrafik anpassats sedan färdtjänsttillståndet beviljades.

Färdtjänsttillstånd kan även återkallas om resenären gjort sig skyldig till allvarliga och upprepade överträdelse av Skånetrafikens villkor eller allvarliga och upprepade överträdelse av de anvisningar och tillsägelser som Skånetrafiken meddelar.

- Återkallelse av färdtjänsttillstånd kan föranledas av allvarliga och upprepade överträdelse
- Återkallelse av färdtjänsttillstånd kan föranledas av upprepade icke avbokade eller genomförda bokade resor.
- Återkallelse av färdtjänsttillstånd kan föranledas av om resenären uppvisar ett beteende som äventyrar säkerheten i serviceresefordonet, om resenären vid upprepade tillfällen varit drog- eller alkoholpåverkad under resan i den omfattningen att det äventyrat säkerheten, vid allvarlig och upprepade trakasserande behandling, fysiskt angrepp eller hotfullhet mot andra resenärer eller personal inom Skånetrafiken eller dess underleverantörer.
- Om medresenär eller ledsagare gör sig skyldig till överträdelse av Skånetrafikens regelverk kan resenären meddelas förbud att medföra denna medresenär eller ledsagare i framtiden.
- Skånetrafikens färdtjänst förbehåller sig rätten att återkalla färdtjänsttillståndet om tillståndshavaren under resa och/eller i samband med resa dömts för brottslig handling enligt brottsbalken³⁵.

4.1.2. Återkallelse av riksfärdtjänsttillstånd

Beviljat tillstånd för resor under viss tid kan enligt 9 § i lagen om riksfärdtjänst återkallas om:

- förutsättningar för tillståndet inte längre finns
- resenären har gjort sig skyldig till överträdelse av gällande regler

---

³⁵ Brottsbalken 1962:700 https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/brottsbalk-1962700_sfs-1962-700

- ändrade förhållanden eller nya uppgifter framkommer som kan medföra att tillståndets villkor ändras

5. Ansvarsfrågor

5.1. Allmänna ordningsföreskrifter

Samtliga resenärer är skyldiga att följa Skånetrafikens resevillkor³⁶.

Resenärer kan på grund av sanitära skäl nekas påstigning.

5.2. Person- och sakskada

Ansvar för personskada och viss sakskada som uppkommer vid serviceresor finns reglerat under punkt 13 i Villkor för resor med biljett köpt av Skånetrafiken³⁷.

5.3. Reklamation

Vid krav enligt reseersättning eller andra villkor, ska reklamation göras till Skånetrafiken. Reklamationen ska vara Skånetrafiken tillhanda inom skälig tid (2 mån) från dagen för aktuellt fakturadatum.

5.4. Personuppgifter

På Skånetrafiken.se³⁸ beskrivs hur personuppgifter behandlas.

---

³⁶ [Villkor för resa i kollektivtrafiken-Skånetrafiken \(skanetrafiken.se\)](https://www.skanetrafiken.se/villkor-for-resa-i-kollektivtrafiken-skånetrafiken)

³⁷ [Villkor för resa i kollektivtrafiken-Skånetrafiken \(skanetrafiken.se\)](https://www.skanetrafiken.se/villkor-for-resa-i-kollektivtrafiken-skånetrafiken)

³⁸ [Så behandlar vi dina personuppgifter-Skånetrafiken \(skanetrafiken.se\)](https://www.skanetrafiken.se/sa-behandlar-vi-dina-personuppgifter-skånetrafiken)